

AE-102159

PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

UNIA EUROPEJSKA

EUROPEJSKI FUNDUSZ POMOCY
NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

Warszawa, 21.06.2022 r.

ZATWIERDZAM:

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w 2021 r.

- **Państwo członkowskie:** Rzeczpospolita Polska (PL)
- **Nazwa Programu Operacyjnego i nr CCI:** Pomoc Żywnościowa, 2014PL05FMOP001
- **Okres, za który składane jest niniejsze sprawozdanie:** 01.01.2021 r.-31.12.2021 r.
- **Data konsultacji z partnerami społecznymi:** 2-15 czerwca 2022 r.

1. Informacje wprowadzające ogólne

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest realizowany w Polsce od grudnia 2014 r. Jego wdrażanie przebiega etapowo w formie odrębnych podprogramów. Należy dodać, że poszczególne podprogramy nie pokrywały się dotychczas z latami budżetowymi. W 2021 r., którego dotyczy sprawozdanie od stycznia do października wdrażano Podprogram 2020, rozpoczęty w grudniu 2020 r. Kolejny Podprogram 2021 – rozpoczęto w grudniu 2021 r., a jego wdrażanie potrwa do końca października 2022 r.

2. Wdrażanie

2.1. Informacje w zakresie wdrażania programu odwołujące się do wspólnych wskaźników dotyczących częściowo lub w pełni zakończonych operacji

W PO PŻ zrealizowano w 2021 r. następujące 3 typy operacji:

- I. Zakup żywności przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w procedurze zamówień publicznych
- II. Dystrybucja żywności wraz ze środkami towarzyszącymi
- III. Pomoc techniczna

2.1.1. Dystrybucja produktów żywnościowych

W okresie od stycznia do października 2021 r. organizacje partnerskie kontynuowały rozpoczętą w grudniu 2020 r. dystrybucję artykułów spożywczych w ramach Podprogramu 2020. Asortyment obejmował łącznie 21 artykułów spożywczych.

Szczegółowe informacje na temat dystrybuowanych produktów i ich ilości umieszczono w sekcji 2.3. *Wyjaśnienia dotyczące tabeli wspólnych wskaźników* niniejszego sprawozdania w kontekście definicji zestawu rocznego dla 1 odbiorcy końcowego oraz definicji paczki.

W dystrybucję żywności w okresie styczeń-październik 2021 r. zaangażowane były 4 ogólnopolskie organizacje partnerskie: Caritas Polska, Federacja Polskich Banków Żywności (FPBŻ), Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS) oraz Polski Czerwony Krzyż (PCK). Za dystrybucję żywności odpowiadało 86 OPR (organizacje partnerskie regionalne) oraz 2 573 OPL (organizacje partnerskie lokalne).

Tabela 1. Organizacje partnerskie w Podprogramie 2020

Organizacja	Liczba OPR	Liczba OPL	Razem w sieci danej organizacji
Federacja Polskich Banków Żywności	32	1 425	1 457
Caritas Polska	26	791	817
Polski Komitet Pomocy Społecznej	21	284	305
Polski Czerwony Krzyż	7	73	80
Razem	86	2 573	2 659

W ramach Podprogramu 2021, który rozpoczął się w grudniu 2021 r. i będzie trwać do października 2022 r., przedmiotem dystrybucji jest łącznie 11 artykułów spożywczych.

Zgodnie z danymi zawartymi we wnioskach o dofinansowanie projektów złożonych przez poszczególne organizacje partnerskie, za dystrybucję żywności w Podprogramie 2021 odpowiadają 93 organizacje partnerskie regionalne oraz 2 516 organizacji partnerskich lokalnych.

Tabela 2. Organizacje partnerskie w Podprogramie 2021 (od grudnia 2021 r.)

Organizacja	Liczba OPR	Liczba OPL	Razem w sieci danej organizacji
Federacja Polskich Banków Żywności	32	1 413	1 445
Caritas Polska	26	750	776
Polski Komitet Pomocy Społecznej	20	280	300
Polski Czerwony Krzyż	7	70	77
Kościół Starokatolicki w RP	8	2	10
Razem	93	2 515	2 608

2.1.2. Działania towarzyszące

Zgodnie z Programem Operacyjnym w 2021 r. organizacje partnerskie realizowały działania towarzyszące finansowane ze środków ryczałtowych. Celem działań towarzyszących było wzmocnienie samodzielności i kompetencji w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a obejmowały one m.in. warsztaty kulinarne prezentujące sposoby przygotowywania posiłków i wykorzystania artykułów spożywczych, warsztaty dietetyczne i w zakresie zdrowego żywienia, warsztaty edukacyjne, propagujące zasady zdrowego odżywiania i przeciwdziałanie marnotrawieniu żywności oraz warsztaty edukacji ekonomicznej z zakresu właściwego zarządzania budżetem domowym.

Ponadto począwszy od września 2019 r. rozszerzony został katalog działań towarzyszących współfinansowanych z POPŻ, zgodnie z pkt. 2.2.1 Programu Operacyjnego. Organizacje partnerskie mogły zdecydować o realizacji „innych działań o charakterze

indywidualnym lub zbiorowym, mających na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących, z wyjątkiem działań finansowanych ze źródeł zewnętrznych w ramach statutowej działalności organizacji”. W szczególności chodzi o działania, które nie są jednocześnie finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych funduszy europejskich. We wnioskach o dofinansowanie projektów w ramach środków towarzyszących organizacji uwzględniły m.in. następujące działania:

- warsztaty bezpieczeństwa i higieny w czasie pandemii koronawirusa;
- warsztaty komunikacji i rozwiązywania konfliktów w rodzinie;
- warsztaty kompetencji cyfrowych dla seniorów;
- międzypokoleniowe artystyczne warsztaty integracyjne;
- spotkania z udziałem psychologa/prawnika/pedagoga/fizjoterapeuty.

Należy podkreślić, że powyższe działania stanowiły wyłącznie uzupełnienie oferty organizacji skierowanej do odbiorców PO PŻ. Nadal większość przeprowadzonych działań stanowią warsztaty w ramach czterech przewidzianych w Programie Operacyjnym kategorii, opisanych powyżej.

Zestawienie liczby działań towarzyszących i ich uczestników w 2021 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zestawienie liczby działań towarzyszących oraz liczby uczestników w podziale na organizacje partnerskie

Organizacja	Liczba działań towarzyszących	Liczba osób uczestniczących w działaniach towarzyszących	% wszystkich odbiorców pomocy żywnościowej
Federacja Polskich Banków Żywności	5 650	58 763	9%
Caritas Polska	1 940	29 694	11%
Polski Komitet Pomocy Społecznej	2 448	42 638	18%
Polski Czerwony Krzyż	452	17 853	20%
Łącznie	10 490	148 948	12%

Tabela 4. Uczestnicy działań towarzyszących w podziale na grupy odbiorców końcowych

Organizacja	Liczba kobiet	Liczba migrantów i osób obcego pochodzenia	Liczba osób z niepełnosprawnościami	Liczba bezdomnych	Liczba pozostałych osób
FPBŻ	40 430	15	8 691	3 361	46 910
Caritas	19 001	7	4 672	1 101	23 914
PKPS	26 935	39	7 104	1 108	34 224
PCK	10 699	23	2 305	89	15 436
Razem	97 065	84	22 772	5 659	120 484

Łączna liczba działań towarzyszących przeprowadzonych na terenie całego kraju w 2021 r. to 10 490. Uczestniczyło w nich łącznie 148 948 osób, co stanowi ok. 12% łącznej liczby osób potrzebujących, które otrzymały pomoc żywnościową w 2021 r.

Tabela 5. Nowe działania towarzyszące

Organizacja	Liczba działań towarzyszących	Liczba osób uczestniczących w działaniach towarzyszących
Federacja Polskich Banków Żywności	443	4 596
Caritas Polska	256	2 815
Polski Komitet Pomocy Społecznej	6	191
Polski Czerwony Krzyż	0	0
Łącznie	705	7 602

Jeśli chodzi o nową kategorię działań towarzyszących zrealizowanych w 2021 r., to organizacje partnerskie przeprowadziły łącznie 705 działań, w których uczestniczyło 7 602 odbiorców pomocy żywnościowej. Odbiorcy nowych działań stanowili łącznie ok. 5% wszystkich uczestników działań towarzyszących w 2021 r.

Organizacje bardzo pozytywnie oceniły rozszerzenie katalogu działań towarzyszących współfinansowanych ze środków PO PŻ. Podkreślały przede wszystkim znaczenie nowej oferty dla zwiększenia atrakcyjności działań w ocenie odbiorców końcowych. Zwracały przy tym uwagę, że z racji niewielkiej zmienności grupy docelowej, większość odbiorców na przestrzeni lat brała już udział w warsztatach z czterech kategorii przewidzianych w Programie Operacyjnym, dlatego bardzo trudno było zaoferować im nową formułę i treść warsztatów w tej samej tematyce.

W działaniach towarzyszących w 2021 r. chętniej uczestniczyły kobiety, stanowiąc aż 65% wszystkich uczestników (ta tendencja utrzymuje się stale na przestrzeni wdrażania Programu). Dość liczną grupą odbiorców działań towarzyszących były osoby z niepełnosprawnościami (ok. 15%). W dalszej kolejności należy wymienić osoby bezdomne (ok. 4%). Najmniejszy udział odnotowano wśród osób obcego pochodzenia (migrantów, przedstawicieli mniejszości narodowych oraz społeczności marginalizowanych – 0,05%).

2.1.3. Zidentyfikowane trudności we wdrażaniu Programu

1) Niedostatecznie rozwinięta sieć organizacji partnerskich i występowanie tzw. „białych plam” czyli gmin nieobjętych procesem dystrybucji żywności, ograniczone możliwości operacyjne organizacji partnerskich

W ramach bieżącego monitoringu wdrażania Programu Operacyjnego, Instytucja Zarządzająca wykorzystuje Centralną Aplikację Statystyczną (CAS) do pozyskiwania danych bezpośrednio od ośrodków pomocy społecznej. System CAS został zaprojektowany jako

narzędzie sprawozdawcze podmiotów tworzących system pomocy społecznej. Umożliwia on cykliczne wysyłanie sprawozdań jednorazowych do wypełnienia przez właściwe jednostki organizacyjne w formie elektronicznej i przekazywanie ich do IZ. Za pośrednictwem CAS, ośrodki pomocy społecznej informują IZ m.in. o liczbie osób, którym wydano skierowania do pomocy żywnościowej, co pozwala na identyfikację gmin, które nie uczestniczą w Programie, tj. nie kierują osób uprawnionych po odbiór żywności głównie z powodu braku organizacji partnerskich lokalnych (OPL), które mogłyby podjąć się dystrybucji.

Pomoc żywnościowa w 2021 r. była udostępniana w rekordowej jak dotychczas liczbie gmin – 2 336 co stanowi 94% wszystkich gmin w Polsce. Skierowań do uzyskania pomocy żywnościowej w ramach Podprogramu 2020 nie wydawało łącznie 159 na 2 495 ośrodków pomocy społecznej (w poprzednim roku – 181), a więc zasięg terytorialny Programu zwiększył się pomimo trudności związanych z dystrybucją w czasie pandemii COVID-19.

Jeśli chodzi o dostępność pomocy w regionach, najwięcej gmin uczestniczyło w PO PŻ w województwach: podlaskim (98%), lubelskim (98%), lubuskim (97,5%), śląskim (97%), warmińsko-mazurskim (96,5%) oraz świętokrzyskim (96%).

Najslabiej rozwinięta sieć dystrybucji (poniżej 90% objętych gmin) dotyczyła województw: kujawsko-pomorskiego (84%), wielkopolskiego (86%) oraz dolnośląskiego (88%).

Należy dodać, że brak organizacji partnerskiej w danej gminie nie zawsze jest równoznaczny z brakiem dostępu do pomocy żywnościowej. Wiele ośrodków pomocy społecznej kwalifikuje osoby najbardziej potrzebujące do odbioru żywności w gminach sąsiednich, jeśli pozwalają na to zasoby organizacji oraz sytuacja samych odbiorców. W 2021 r. w ten sposób wsparcie otrzymali mieszkańcy 324 gmin.

2) Trudności opisane w sprawozdaniach KOWR i organizacji partnerskich

Wszystkie organizacje partnerskie ogólnopolskie wskazały w sprawozdaniach, że największe utrudnienia w realizacji dostaw artykułów spożywczych do magazynów i dystrybucji żywności były spowodowane trwającą epidemią COVID-19.

Zaobserwowano ograniczenie funkcjonowania niektórych organizacji lokalnych, absencję pracowników, niecykliczne zgłaszanie się osób zakwalifikowanych do odbioru pomocy żywnościowej. W tej sytuacji, organizacje podjęły działania naprawcze, np. godziny odbioru paczek żywnościowych były ustalane indywidualnie za pośrednictwem wiadomości sms. Proces dystrybucji wsparli przedstawiciele różnych służb, w tym ochotniczej straży pożarnej, a także żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej.

Trudności zidentyfikowano również w realizacji działań towarzyszących - obawa przed zakażeniem wpłynęła na obniżenie frekwencji na warsztatach w formie stacjonarnej. Możliwość prowadzenia warsztatów on-line jedynie w ograniczonym zakresie rozwiązała problem niskiej frekwencji z uwagi na zjawisko częściowego wykluczenia cyfrowego odbiorców końcowych programu.

Organizacje w sieci Polskiego Czerwonego Krzyża zaobserwowały trudności z wyłonieniem wykonawców usług transportowych – brak zainteresowania ze strony potencjalnych oferentów, konieczność wznawiania zapytań ofertowych.

Należy dodać, że przez cały 2021 r. w związku z przedłużającym się stanem epidemii COVID-19, nadal obowiązywały specjalne uproszczone reguły realizacji PO PŻ, określone w Wytycznych IZ, wprowadzone pierwotnie w marcu 2020 r. Wśród najważniejszych rozwiązań warto wymienić m.in. możliwość zdalnego kwalifikowania odbiorców końcowych przez ośrodki pomocy społecznej oraz prowadzenia działań towarzyszących, bezpośrednie kwalifikowanie do PO PŻ osób przebywających w placówkach dla bezdomnych przez kierowników tych placówek. W odniesieniu do dystrybucji żywności wprowadzono elastyczność m.in. co do liczby wydań artykułów oraz liczby produktów w pojedynczym wydaniu, aby umożliwić organizacjom partnerskich sprawniejsze reagowanie na pojawiające się niedogodności, jak opóźnienia w dostawach do magazynów.

2) Trudności zidentyfikowane w trakcie kontroli przeprowadzanych przez KOWR

Jak wynika z informacji pokontrolnych sporządzonych przez KOWR z kontroli przeprowadzonych w siedzibach OPR i OPL, najczęściej powtarzające się zalecenia dotyczyły następujących uchybień:

- **W obszarze dystrybucji:**
  - Nierównomierna dystrybucja żywności jako konsekwencja opisanych powyżej trudności wynikających z uwarunkowań epidemii COVID-19 – wydawanie żywności w nieregularnych odstępach czasowych, ograniczona liczba wydań;
  - Błędy lub braki w prowadzonej dokumentacji dotyczącej dystrybucji żywności;
  - Braki w dokumentacji potwierdzającej zakwalifikowanie odbiorcy do pomocy żywnościowej przez ośrodek pomocy społecznej;
  - Niedysponowanie środkami transportu zapewniającymi dostawy artykułów spożywczych w warunkach chłodniczych.

- **W obszarze magazynowania:**
  - Brak ubezpieczenia pomieszczeń magazynowych;
  - Brak prowadzenia odrębnej ewidencji magazynowej dla artykułów finansowanych z PO PŻ – brak możliwości identyfikacji poszczególnych partii wydawanych produktów;
  - Brak zapewnienia urządzeń chłodniczych do przechowywania artykułów wymagających warunków chłodniczych i/lub brak monitoringu temperatury w pomieszczeniach magazynowych i/lub brak nadzoru Inspekcji Sanitarnej nad magazynem;

- **W obszarze informacji:**
  - Brak współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, tj. nieinformowanie o prowadzonych działaniach towarzyszących i dystrybucji żywności;
  - Brak informacji na stronie internetowej organizacji o realizacji projektu w ramach PO PŻ;

- **W obszarze nadzoru:**
  - Brak dokumentacji potwierdzającej weryfikację OPL pod kątem spełniania kryteriów uczestnictwa w PO PŻ;
  - Brak dokumentacji uzasadniającej zaangażowanie ośrodka pomocy społecznej w roli OPL i potwierdzającej czynności na rzecz pozyskania do współpracy organizacji pozarządowej;
  - Niepełna kontrola OPR nad OPL – brak przeprowadzenia czynności kontrolnych w minimalnej wymaganej liczbie 10% OPL;

- **W obszarze działań towarzyszących:**
  - Błędy lub braki w dokumentacji potwierdzającej realizację działań towarzyszących.

2.2. Informacje w zakresie działań i ocena tych działań w świetle zasad wskazanych w art. 5, ust. 6, ust. 11 i ust. 13 rozporządzenia FEAD nr 223/2014 z dn. 11.03.2014 r.

2.2.1 Koordynacja z EFS oraz innymi istotnymi politykami, strategiami i instrumentami unijnymi, a w szczególności z inicjatywami Unii w dziedzinie zdrowia publicznego i zapobiegającymi marnotrawieniu żywności

Podstawę realizacji Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020 w Polsce stanowi Program Operacyjny „Wiedza – Edukacja – Rozwój” oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych. Działania w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu przewidziano w celu tematycznym 9, przy głównym założeniu, że działania na rzecz włączenia społecznego powinny w rezultacie prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie.

Koordynacja z działaniami finansowanymi z EFS w przypadku PO PŻ występuje wyłącznie w odniesieniu do tzw. działań towarzyszących. W *Wytocznych IZ* umieszczono zapis zobowiązujący OPR i OPL we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, do udzielania odbiorcom pomocy żywnościowej informacji o miejscach, w których mogą one skorzystać z działań w ramach projektów EFS oraz pomocy w korzystaniu z tych działań. Ponadto organizacje są zobowiązane oceniać w uzgodnieniu z ośrodkami pomocy społecznej, czy poszczególne osoby objęte pomocą żywnościową mogą także wymagać wsparcia aktywizacyjnego, a także do informowania odbiorców końcowych PO PŻ o możliwości uzyskania wsparcia z EFS w poszczególnych regionach. Warto dodać, że we wzorze skierowania, jakie ośrodki pomocy społecznej wydają osobom uprawnionym do pomocy znalazło się również odniesienie do działań współfinansowanych z EFS. Pracownik ośrodka odznacza na skierowaniu czy dana osoba lub członkowie jej rodziny uczestniczyli w działaniu współfinansowanym z EFS, a następnie w skrócie opisuje jakiego rodzaju były to działania.

Jeśli chodzi o udział odbiorców PO PŻ w projektach współfinansowanych z EFS, jest on zapewniony przede wszystkim dzięki preferencyjnym kryteriom dostępu do projektów dla

odbiorców pomocy żywnościowej, a także obowiązkowemu informowaniu o naborach do projektów organizacji partnerskich w ramach PO PŻ, a także właściwych terytorialnie ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie.

2.2.2. Uwzględnianie i promowanie zasady równości kobiet i mężczyzn oraz problematyki płci na kolejnych etapach przygotowywania, programowania, zarządzania i wdrażania, monitorowania i ewaluacji Funduszu, a także w kampaniach informacyjnych i podnoszących świadomość społeczną oraz w ramach wymiany najlepszych praktyk

Wszystkie instytucje wdrażające PO PŻ, jak również organizacje partnerskie na szczeblu ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym działają z poszanowaniem zasady równości płci, zarówno jeśli chodzi o traktowanie odbiorców końcowych, jak i pracowników czy wolontariuszy. Zasada równości znajduje odzwierciedlenie w sposobie doboru asortymentu artykułów spożywczych będących przedmiotem dystrybucji pod kątem potrzeb kobiet i mężczyzn, a także w wewnętrznych regulacjach obowiązujących w poszczególnych instytucjach np. w zakresie polityki kadrowej, antydyskryminacyjnej czy antymobbingowej.

Udział w działaniach towarzyszących jest otwarty dla wszystkich zainteresowanych odbiorców pomocy żywnościowej, a ich tematyka dostosowywana do potrzeb różnych grup (seniorów, kobiet w ciąży, osób bezdomnych czy osób zmagających się z różnymi chorobami). Niektóre organizacje zapewniają warsztaty dla rodzin, w których wspólnie uczestniczą np. rodzice i dzieci. Niekiedy organizują one odrębne działania dla najmłodszych, aby umożliwić udział dorosłych w warsztatach bez konieczności poszukiwania opiekuna. Konieczność sprawowania opieki nad dziećmi jest wskazywana jako jedna z przyczyn niskiej frekwencji podczas niektórych warsztatów, zatem powyższe rozwiązanie stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby potencjalnych uczestników.

2.2.3. Zapobieganie wszelkiej dyskryminacji w dostępie do Funduszu oraz do wspieranych z niego programów i działań ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną

W Wytycznych IZ w pkt 5 *Minimalne standardy dla organizacji partnerskiej regionalnej (OPR) w obszarze administrowania, które dystrybuują artykuły spożywcze bezpośrednio do osób najbardziej potrzebujących* znalazł się zapis o obowiązku zapobiegania wszelkiej dyskryminacji w dostępie do pomocy żywnościowej, ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Wydawanie żywności odbywało się w warunkach nienarządzających osób potrzebujących na stygmatyzację.

Zadaniem prowadzących warsztaty w ramach działań towarzyszących było zapewnienie jak najbardziej komfortowych warunków dla uczestników. Przy wyborze miejsca realizacji

warsztatów brano pod uwagę łatwość połączeń komunikacyjnych oraz dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich czy o kulach.

Zwracano ponadto uwagę na odpowiednie warunki pomieszczeń, w których prowadzono warsztaty. Najczęściej były to miejsca znane i bliskie uczestnikom, jak np. remiza wiejska, stołówka szkolna, świetlica, co miało pozytywny wpływ na ich nastawienie i motywację do udziału w działaniach towarzyszących.

Sporządzając dokumentację zdjęciową z warsztatów pamiętano o konieczności uzyskania uprzedniej zgody uczestników na fotografowanie.

2.2.4. Uwzględnienie aspektów klimatycznych i ekologicznych w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności oraz wybór rodzajów produktów żywnościowych po uwzględnieniu równoważenia diety osób najbardziej potrzebujących

Przygotowując postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zakup produktów żywnościowych, przy wyborze artykułów kierowano się m.in. ich trwałością – długim okresem przydatności do spożycia, aby zminimalizować ryzyko zmarnowania żywności.

W dokumentacji przetargowej uwzględniono również zapisy mające na celu zapobieganie marnowaniu żywności poprzez zastosowanie optymalnych wielkości opakowań oraz opakowań wielokrotnie otwieranych. Wprowadzono także zasadę równomierności dostaw do poszczególnych magazynów, przy możliwości łączenia dostaw. Zgodnie ze wskazanymi w opisie przedmiotu zamówienia wymaganiami jakościowymi, opakowania artykułów spożywczych spełniały wymogi: zastosowania papieru jako surowca przyjaznego dla środowiska, zastosowanie słoików jako opakowań wielokrotnego użytku.

Ponadto, aby zapobiegać zmarnowaniu żywności w procesie jej dystrybucji, organizacje partnerskie regionalne prowadziły bieżący monitoring warunków przechowywania żywności w swoich magazynach.

W działaniach prowadzonych w ramach środków towarzyszących jedną z czterech podstawowych grup warsztatów stanowią warsztaty przeciwdziałania marnowaniu żywności, obejmujące w szczególności tematykę zapobiegania marnowaniu żywności w gospodarstwie domowym, efektywnego oszczędzania energii elektrycznej, gazu i wody, segregowania odpadów i odzyskiwania surowców wtórnych.

Ponadto organizacje partnerskie chronią żywność przed zmarnowaniem, pozyskując ją ze źródeł zewnętrznych spoza PO PŻ, m.in. w ramach współpracy z producentami i dystrybutorami żywności, hurtowniami i sklepami detalicznymi. Dotyczy to żywności przydatnej do spożycia, co do której istnieje obawa, że nie zostanie sprzedana. Żywność przekazywana jest bezpośrednio osobom najbardziej potrzebującym lub do placówek wydających posiłki.

2.2.5. Należyte zarządzanie finansami

KOWR dokonuje zakupu artykułów spożywczych w procedurze zamówień publicznych, a zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, koszt zakupu artykułów spożywczych współfinansowanych ze środków FEAD, stanowi iloczyn ilości artykułu spożywczego i najkorzystniejszej ceny zaproponowanej w ofertach przetargowych. Koszt zakupu odnosi się do towaru dostarczonego do magazynów OPR, tj. obejmuje wartość artykułu spożywczego oraz transportu do magazynów. Zastosowana metoda kalkulacji zapewnia przejrzyste i efektywne wydatkowanie środków z FEAD.

Także w obszarze dystrybucji żywności, zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach organizacji partnerskich, wydatki związane z transportem, administrowaniem i magazynowaniem żywności oraz realizacją działań w ramach środków towarzyszących są prowadzone w oparciu o zasady oszczędności, konkurencyjności i skuteczności. Znajduje to odzwierciedlenie m.in. w stosowaniu procedury rozpoznania rynku przy wyborze wykonawcy zewnętrznego. W celu ograniczenia kosztów administracyjnych, wiele organizacji korzysta z nieodpłatnej dobrowolnej pomocy ze strony nieetatowych współpracowników oraz wolontariuszy. W miarę możliwości wykorzystywana jest dostępna infrastruktura własna organizacji, np. organizowanie magazynów w obiektach użyczonych nieodpłatnie przez samorządy lokalne, przewożenie żywności z magazynów OPR do OPL samochodami dostawczymi pozostającymi w dyspozycji organizacji, pomoc wolontariuszy w pracach magazynowych, a także współpraca w tym zakresie z zakładami karnymi, placówkami dla osób bezdomnych, organizacjami abstynenckimi, itp., prowadzenie warsztatów w ramach środków towarzyszących nie tylko przez specjalistów zewnętrznych, ale również działaczy społecznych i pracowników organizacji partnerskich posiadających niezbędne wykształcenie i doświadczenie zawodowe wymagane dla trenerów.

2.2.6. Zasada partnerstwa i zaangażowanie wszystkich zainteresowanych podmiotów

W 2021 r. podjęto działania na rzecz opracowania projektu nowego programu – następcy PO PŻ w kolejnej perspektywie finansowej – pod nazwą Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa 2021-2027 (dalej: FEPŻ). W tym celu Minister Rodziny i Polityki Społecznej, na podstawie zarządzenia nr 2 z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie powołania Zespołu – Grupy Roboczej do spraw wsparcia przygotowania Programu Operacyjnego na lata 2021–2027 dotyczącego pomocy najbardziej potrzebującym finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (Dz. Urz. Min. Rodz. i Pol. Społ. poz. 2), utworzył specjalny organ doradczy. W jego skład weszli przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz organizacji partnerskich uczestniczących dotychczas w realizacji POPŻ – Federacji Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i Polskiego Czerwonego Krzyża, a także przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej. Ponadto główne założenia projektu Programu FEPŻ były przedmiotem tzw. wysłuchania publicznego, które odbyło się 1 lipca 2021 r., w którym wzięło udział w formie zdalnej ok. 130 uczestników.

Ponadto w ramach realizacji zasady partnerstwa, przed rozpoczęciem postępowania przetargowego na zakup żywności zostały przeprowadzone konsultacje z udziałem przedstawicieli OPO dotyczące m.in. rodzajów artykułów spożywczych objętych zamówieniem, ich ilości czy sposobu pakowania poszczególnych artykułów. Stanowiska wyrażone przez OPO reprezentowały również postulaty i opinie OPR oraz OPL prowadzących bezpośrednią dystrybucję żywności wśród osób najbardziej potrzebujących.

Organizacje ogólnopolskie stosują zasadę partnerstwa w ramach bieżącej współpracy ze swoimi organizacjami regionalnymi i lokalnymi, monitorując postępy w realizacji dystrybucji żywności i działań towarzyszących oraz reagując na zgłaszane trudności. OPO organizują również cykliczne spotkania i szkolenia dla OPR i OPL, zarówno przed rozpoczęciem danego podprogramu, jak i w trakcie jego trwania. Podczas spotkań omawiane są m.in. wyniki kontroli prowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą w OPR i OPL oraz kontroli wewnętrznych, w tym analiza wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

OPR odpowiedzialne za organizację działań towarzyszących, konsultują z OPL ich zakres i tematykę, aby w jak największym stopniu odpowiadały potrzebom mieszkańców poszczególnych gmin. Ponadto do udziału w warsztatach często zapraszani są przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, co dodatkowo przyczynia się do zacieśniania współpracy pomiędzy OPS-ami a organizacjami.

Zarządzeniem nr 2 z 28.01.2015 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej przy IZ MRPiPS został powołany Zespół Doradczy ds. Wdrażania PO PŻ. Do jego zadań należy w szczególności:

- 1) rekomendowanie zmian dotyczących alokacji środków na poszczególne zadania w ramach PO PŻ;
- 2) wydawanie opinii w zakresie poziomu kryteriów dochodowych na dany podprogram;
- 3) okresowe monitorowanie postępu w zakresie realizacji PO PŻ;
- 4) monitorowanie realizacji zasady komplementarności PO PŻ i programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 5) analizowanie rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji PO PŻ i ich opiniowanie;
- 6) przedkładanie propozycji zmian oraz opiniowanie zmian w PO PŻ zaproponowanych przez Instytucję Zarządzającą, w tym dotyczących szczegółowych wytycznych obowiązujących w PO PŻ.

Dobór partnerów do Zespołu Doradczego został przeprowadzony w taki sposób, aby zapewnić reprezentatywność właściwych zainteresowanych stron, tj. przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych, krajowych instytucji publicznych odpowiedzialnych za stosowanie zasad horyzontalnych, w tym podmiotów do spraw promowania równego traktowania, a także partnerów społecznych reprezentujących społeczeństwo obywatelskie.

W 2021 r. Zespół pracował wyłącznie drogą obiegową z wykorzystaniem poczty elektronicznej oraz w formie spotkań online.

Wyjątkowo doroczne posiedzenie przeglądowe z wdrażania PO PŻ za poprzedni rok odbyło się w formie wideokonferencji 8 stycznia 2021 r. pomimo, iż początkowo planowane było na grudzień 2020 r.

2.3. Wspólne wskaźniki

Tabela 8. Zestawienie wspólnych wskaźników zgodnie z Rozporządzeniem 1255/2014

NR	Wskaźnik	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych zaakceptowanych w dokumentach przedstawiających warunki wsparcia działań (EUR)	9.299.521,09	70.801.840,11	76.406.618,64	94.442.666,52	91.050.037,71	91.272.600,86	84 226 508,66	47 184 815,41
2	Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań (EUR)	0	53.225.776,27	46.193.124,23	78.914.725,71	93.006.445,91	63.036.829,38	86 487 891,77	73 762 392,53
2 a)	Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań związanych z zapewnieniem pomocy żywnościowej (EUR)	0	53.225.776,27	46.193.124,23	78.914.725,71	93.239.451,13	63.036.829,38	86 487 891,77	73 762 392,53
2 b)	Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań związanych z zapewnieniem podstawowej pomocy materialnej (EUR)	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych zgłoszonych Komisji (EUR)	0	0	74.526.000,71	87.044.132,62	59.094.413,95	106.976.748,61	99 016 265,99	34 399 679,12
4	Ilość owoców i warzyw	0	9.208,31	10.658,48	13.537,63	15.725,56	10.518,62	19 840,59	14 962,82

5	Ilość mięsa, jaj, ryb i owoców morza	498,12	8.785,61	9.033,31	11.437,64	10.109,13	7.295,54	7 130,36	7 527,99
6	Ilość mąki, chleba, ziemniaków, ryżu i innych produktów skrobiowych	926,73	16.343,65	15.876,93	15.804,22	12.853,25	10.635,54	18 261,94	14 917,08
7	Ilość cukru	1.246,99	7.576,41	6.117,35	5.685,29	5.654,37	3.907,92	6 051,83	6 626,96
8	Ilość produktów mlecznych	1.241,17	13.841,90	10.602,93	14.953,03	12.011,52	8.308,44	13 617,39	12 648,27
9	Ilość tłuszczów, oleju	619,54	4.470,93	4.627,65	5.211,17	5.142,53	3.492,62	6 052,35	5 890,00
10	Liczba gotowych posiłków i innych produktów żywnościowych (nie ujętych w wyżej wymienionych kategoriach)	0	0	0	889,16	1.592,00	2.098,17	2 578,23	0
11	Łączna ilość udzielonej pomocy żywnościowej (w tonach) ¹	4.532,55	60.226,81	56.916,64	67.518,14	63.088,76	46.256,85	71 625,04	62 573,12
11 a)	Procentowy udział żywności, w przypadku której w ramach PO pokryto jedynie koszty transportu, dystrybucji i magazynowania	0	0	0	0	0	0	0	0
11 b)	Procentowy udział produktów żywnościowych współfinansowanych przez Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym w łącznej ilości żywności dostarczonej przez organizacje partnerskie	9,9%	60,58%	41,40%	67,60%	67,65%	76,21%	74,29%	69,41%

¹ Przyjęto, że 1 tys. l = 1 t

12	Łączna liczba dostarczonych posiłków całościowo lub częściowo finansowanych w ramach PO	0	336.668	1.320.142	2.455.137	1.769.096	1.423.805	2 432 273	1 942 902
13	Łączna liczba dostarczonych paczek całościowo lub częściowo finansowanych w ramach PO	613.158	6.380.478	5.411.258	7.499.637	6.720.013	4.992.509	6 219 109	5 606 238
14	Łączna liczba osób otrzymujących pomoc żywnościową	374.889	1.199.424	1.183.227	1.365.491	1.384.844	1.356.228	1 337 134	1 253 515
14 a)	Liczba dzieci w wieku 15 lat i poniżej	130.890	391.103	371.034	390.528	386.095	357.626	339 501	328 617
14 b)	Liczba osób w wieku 65 lat i powyżej	20.854	63.657	63.724	112.086	135.162	142.637	158 349	157 314
14 c)	Liczba kobiet	200.843	595.904	587.358	687.879	706.671	694.212	682 902	638 969
14 d)	Liczba migrantów: osób obcego pochodzenia: mniejszości narodowych (w tym społeczności marginalizowane: takie jak Romowie)	4.474	14.118	11.554	6.231	6.534	5.597	8 939	8 305
14 e)	Liczba osób niepełnosprawnych	54.475	179.607	184.147	210.615	246.152	232.314	223 165	204 347
14 f)	Liczba osób bezdomnych	7.466	26.670	24.903	26.290	23.327	22.799	31 436	34 014

Wyjaśnienia dotyczące tabeli wspólnych wskaźników przedstawionej w pkt. 2.3

- Wskaźniki wejściowe (1-3)

Tabela 9. Zestawienie wskaźników wejściowych

Operacja	Podmiot	1-Lączna kwota z dokumentów przedstawiających warunki wsparcia działań		2-Lączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań ²		3-Lączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych zgłoszonych Komisji	
		PLN	EUR	PLN	EUR	PLN	EUR
Operacja I	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	175 456 074,00 ³	37 361 286,57	307 595 005,27 ⁴	65 498 702,20	139 490 156,06	31 017 355,11
Operacja II	Federacja Polskich Banków Żywności	16 903 978,68 ⁵	3 599 501,44	16 903 978,68	3 599 501,44	11 478 125,26	2 555 983,28
	Caritas Polska	8 573 975,88 ⁶	1 825 726,31	5 839 703,82	1 243 495,55		
	Polski Komitet Pomocy Społecznej	8 394 706,72 ⁷	1 787 553,07	5 934 121,88	1 263 600,76		
	Polski Czerwony Krzyż	3 063 594,88 ⁸	652 356,13	2 081 696,10	443 272,45		
Operacja III ⁹	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (IZ)	1 959 000,00	417 145,78	1 386 969,20	295 338,61	3 707 377,31	826 340,73
	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (IP)	6 042 000,00	1 286 572,12	5 862 821,35	1 248 418,16		
	Ministerstwo Finansów (IC)	734 000,00	156 296,58	669 247,65	142 508,34		
	Ministerstwo Finansów (IA)	462 000,00	98 377,41	129 403,90	27 555,02		
Razem		221 589 330,16	47 184 815,41	346 402 947,85	73 762 392,53	154 720 963,87	34 399 679,12

Wartości kwot wyrażone w Euro w kolumnie 1 i 2 zostały wyliczone zgodnie z kursem PLN/EUR Komisji Europejskiej obowiązującym w grudniu 2021 r.: ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm.

Natomiast w kolumnie 3 kwoty wyrażone w Euro uwzględniają kurs PLN/EUR, jaki został wykorzystany do certyfikacji wydatków.

² Wskaźnik 2 jest tożsamy ze wskaźnikiem 2a „Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań związanych z zapewnieniem pomocy żywnościowej”. Wskaźnik 2b „Łączna kwota kwalifikowanych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i zapłaconych podczas wdrażania działań związanych z zapewnieniem podstawowej pomocy materialnej” nie ma zastosowania do Programu Operacyjnego wdrażanego w Polsce. Stan na 31.12.2021 r.

³ Kwota wynikająca z Umowy o dofinansowanie nr POPŻ/3/2021 z 14.07.2021 r. (realizacja Umowy obejmuje lata 2021 – 2022).

⁴ Zgodnie z interpretacją KE przedstawione wartości obejmują kwoty/płatności za dany rok sprawozdawczy wynikające z zatwierdzonych wniosków o płatność.

⁵ Kwota wynikająca z Umowy o dofinansowanie projektu nr POPŻ/O/1/2020 z dn. 28.12.2020 r. (realizacja umowy obejmuje lata 2020– 2021).

⁶ Kwota wynikająca z Umowy o dofinansowanie projektu nr POPŻ/O/3/2020 z dn. 22.12.2020 r. (realizacja umowy obejmuje lata 2020– 2021).

⁷ Kwota wynikająca z Umowy o dofinansowanie projektu nr POPŻ/O/2/2020 z dn. 22.12.2020 r. (realizacja umowy obejmuje lata 2020– 2021).

⁸ Kwota wynikająca z Umowy o dofinansowanie projektu nr POPŻ/O/4/2020 z dn. 22.12.2020 r. (realizacja umowy obejmuje lata 2020– 2021).

⁹ Wskaźniki dotyczące Operacji III „Pomoc techniczna” zostały wliczone do wartości ogółem wskaźników 1 i 2 zgodnie z *Guidance Fiche: Monitoring under FEAD* z dnia 12.05.2015 r.

- **Wskaźniki produktu dotyczące dostarczonej pomocy żywnościowej (4-11)**

W 2021 r. dystrybuowane były następujące artykuły żywnościowe:

Tabela 10. Produkty dystrybuowane w Podprogramie 2020 r. (łącznie 21)

owoce i warzywa	mięso, jaja, ryby i owoce morza	mąka, chleb, ziemniaki, ryż i inne produkty skrobiowe	cukier	produkty mleczne	tluszcze, olej
- groszek z marchewką - fasolka po bretońsku - koncentrat pomidorowy - buraczki wiórki - powidła śliwkowe - mus jabłkowy	- filet z makreli w oleju - szynka drobiowa - szynka wieprzowa mielona - pasztet drobiowy	- makaron jajeczny świderki - płatki owsiane - ryż biały - kasza jęczmienna - herbatniki maślane - kawa zbożowa rozpuszczalna* *produkt zakupiony z oszczędności po przetargu, na wniosek organizacji partnerskich – okres dystrybucji czerwiec-wrzesień 2021 r.	- cukier biały - miód nektarowy wielokwiatowy	- mleko UHT - ser podpuszczkowy dojrzewający	- olej rzepakowy

Wartości wskaźników wyrażono w tonach, przy czym przyjęto, że 1 tys. litrów to 1 tona.

Należy zaznaczyć, że dobór asortymentu produktów żywnościowych będących przedmiotem dystrybucji jest każdorazowo konsultowany z przedstawicielami organizacji partnerskich.

- **Wskaźnik produktu 11b**

Udział produktów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w łącznej ilości dostarczonej pomocy żywnościowej został wyliczony na podstawie następujących danych przekazanych przez organizacje partnerskie:

Tabela 11. Udział żywności z FEAD w żywności dystrybuowanej ogółem

L.p.	Organizacja partnerska	Łączna ilość dostarczonej pomocy żywnościowej (t)	Łączna ilość dostarczonej pomocy żywnościowej współfinansowanej z FEAD (t)	Udział dostarczonej pomocy żywnościowej współfinansowanej z FEAD (%)
1	Federacja Polskich Banków Żywności	54 443,36	34 489,56	63,35%
2	Caritas Polska	18 767,75	11 830,38	63,03%
3	Polski Komitet Pomocy Społecznej	12 452,68	12 032,91	96,63%
4	Polski Czerwony Krzyż	4 481,24	4 220,27	94,17%
Razem		90 145,03	62 573,12	

Łączna ilość dostarczonej pomocy żywnościowej przez organizacje partnerskie w 2021 r. z uwzględnieniem żywności pozyskiwanej z innych źródeł wyniosła 90 145,03 ton, w tym 62 573,12 ton żywności współfinansowanej z FEAD. W związku z tym udział żywności współfinansowanej z FEAD w łącznej ilości żywności dostarczonej odbiorcom końcowym wynosi 69,41%.

- **Wskaźniki produktu 12-13**

W ramach Podprogramu 2020 na paczkę żywnościową dla jednego odbiorcy składały się następujące produkty:

- groszek z marchewką 3,20 kg,
- koncentrat pomidorowy 1,12 kg,
- buraczki wiórki 1,40 kg,
- powidła śliwkowe 1,50 kg,
- mus jabłkowy 1,44 kg,
- fasolka po bretońsku 1,50 kg,
- makaron jajeczny świderki 5,00 kg,
- płatki owsiane 1,00 kg,
- ryż biały 2,00 kg,
- kasza jęczmienna 1,50 kg,
- herbatniki maślane 0,40 kg,
- kawa zbożowa rozpuszczalna 0,6 kg¹⁰
- mleko UHT 7 l,
- ser podpuszczkowy dojrzewający 1,60 kg,
- szynka drobiowa 2,40 kg,
- szynka wieprzowa mielona 1,20 kg,
- pasztet drobiowy 0,32 kg,
- filet z makreli w oleju 1,19 kg,
- cukier biały 4,00 kg,
- miód nektarowy wielokwiatowy 0,50 kg
- olej rzepakowy 4,00 l.

W przypadku gdy liczba osób uprawnionych do pomocy żywnościowej zgłaszających się do danej organizacji partnerskiej w trakcie realizacji Podprogramu 2020, przekroczy limit wynikający z podziału alokacji określony w Wytycznych, dopuszcza się zmniejszenie zestawu rocznego dla 1 odbiorcy końcowego, nie więcej jednakże niż do 70% jego całkowitej ilości

W 2021 r. organizacje partnerskie wydały łącznie 5 606 238 paczek żywnościowych oraz 1 942 902 posiłków. Zgodnie z Wytycznymi przez posiłek należy rozumieć każdy posiłek (śniadanie, II śniadanie, obiad – w szczególności gorący posiłek dwudaniowy lub jednodaniowy, podwieczorek, kolacja).

---

¹⁰ Artykuł zakupiony dodatkowo z oszczędności po przetargu, okres dystrybucji: czerwiec-wrzesień 2021 r.

Tabela 12. Zestawienie ilości wydanych paczek i posiłków

L.p.	Organizacja	Liczba paczek	Liczba posiłków
1	Federacja Polskich Banków Żywności	2 960 156	1 533 479
2	Polski Komitet Pomocy Społecznej	1 304 143	150 522
3	Caritas Polska	904 434	258 901
4	Polski Czerwony Krzyż	437 505	0
Łącznie		5 606 238	1 942 902

• **Wskaźniki rezultatu dotyczące dostarczonej pomocy żywnościowej (14a-f)**

W 2021 r. pomocą żywnościową w ramach Programu objęto łączną liczbę 1 253 515 osób.

Udział kobiet wśród odbiorców końcowych był nieznacznie większy od udziału mężczyzn (ok. 51 %). Dzieci do 15 roku życia stanowiły ok. 26% natomiast osoby starsze po 65 roku życia – ok. 12%.

Osoby niepełnosprawne stanowiły ok. 16% odbiorców pomocy, osoby bezdomne – ok. 2,7%, migranci i osoby obcego pochodzenia – ok. 0,7%. Jednocześnie najliczniejszą grupę stanowiły osoby nienależące do żadnej z wyżej wymienionych grup – aż 79%. W ogólnej strukturze społeczno-demograficznej odbiorców końcowych nie odnotowano znaczących zmian.